

ZSILVÖLGYI H A P L Ó

HETILAP

Foszerkesztő: Molnár Sándor

Irodalmi fűmunkatársak:

Walter Gyula, Kiss István, Cecyldy István, Mihály Barna Számadó György, Serényi József

ELŐFIZETÉSI ÁR:

1 hóra	15 lei
12 hóra	45
24 hóra	80
52 hóra	150

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIV:

Petroşeni.
Megjelenik hetenkint
Egyes számai 4 lei

Bankokunk, intézményeink részvényszerzőságaiknak és kaszinóknak évente 500 lei.

Kulturhivatala

Leg most sincs az erdélyi magyarságnak. A efelé szervezkedéseknek ez az első szükséges zenkét kisebbbségi esztendő után sem vált. Pedig ha sérti a magyar önértelét a zász Kulturamt szorgalmas lemosolása, természetünk sajátos jelleméhez alkalmazott szervezettel állami! Nem elég már a legyintés, hogy gazdasági katasztrófa idején ugvis a kulturát rugak le a legelőszór a fedélzetről. Nem elég saigotni, hogy az Erdélyi Muzeum Egylet nem írja a kormány bizalmát, hogy a városok műveltségi egyeletét önmagukat is alig tudják letben tartani, nemhogy összműködőnének és így az egyházak egészen jól ellátják a magyar közművelődés bajait. Ezek a kifogások mind az ájtultság és öngyilkos hajlamok csunya rángásai, melyeket méltán ifogásoknak Erdély fiatal magyar nemzedékét. Még az akényelmés vigasz sem igaz, hogy a magyarság háttáricsébe, tehát nem is állítható ol olyan agilis kulturhivatal, mint amilyen a zászok szellemi életet olyan friss mozgásban tarja. És végül az a magunk megnyugtatósa sem hasznos, hogy az erdélyi magyar művelődés sok tekintetben magasabb, európaibb, nem olyan szűkos Heimatkultur, mint a zászokké már olyan virakati életet látunk náunk, a Pestől elválasztott végtagokon, az már csak az egykori életközpontra emlékező ősdőn, melynek sürgősen át kell alakulnia új gőcpontra. Erdély magyar kisebbségi életörásává.

A silrgősségnek egyszerű, gyakorlati oka van. Míg a zászóság majdnem egészen nemzeti, népít alkalban élt évszázadok óta, minket magyarokat szociális tagoltságban ért a trianoni szerződés. És ezért egy fölállítandó magyar kulturhivatalnak fömérhetetlen fontossága volna azon magyarok felé, akik a Magyar Párton kívül, mint disszidensek, vagy szociálsták s főként mint komunisták, vagy mint a kormá-

nyoktól félt államhivatalnokok nyelvileg egyik egymással. Haszontalan ezekkel szemben az átok és lekicsinylés, de döntő kapocs, nemzethe összekötő intézmény volna a minden magyar nyelvi érdeket szívén viselő magyar kulturhivatal! Ennek csak egy pectetője volna: az édes anyanyelv, melyet szívesen osztogatna tanácsainak okmányain és tetteinek büszke igazolására. Elvégre a magyar nyelv még így, hatalmon kívül is, pusztán természeti erejével, szépségével és fejlettségében kívánatos nemzeti

bizonyítvány és iszonyuan fölötté áll bármilyen szentül és sérthetetlenül elő pártnak. Tavaly a Hejlikonban tanácskozott, magyarok, színházról, iskoláról, ezernyi bajról, térvől és tétlenségéről. Minden életnyilvánásról mely a politika mostohagyermeké. És akkor fölállt a zász vendég, dr. Heinrich Zilllich és előadta, hogy a zász Kulturamt ezeket a dolgokat szüvenül hogy intzi el. Elkeseredésünkben mi tehettünk fölünk? Botunknak nagyot ütöttünk a még meg sem született számár fejére...

Molter Mátyás.

A záróra és a szigorú rendőr

7 óra 10 perc. Az üzlet rolloja le van huzva, ami azt jelenti, hogy az üzlet szimbolikusan zárva van. Miért nem ténylegesen, csak szimbolikusan? Mert még egy két vervo tartozzok ki az üzletben, az egyik nekem aludozik, a másik próba után most elűződik. Bejön a rendőr. Szigorúan rászól a kereskedőre.

Elmúlt 7 óra, nem tudja, hogy nem szabad drámi!

— Kérem biztos ír, az itt levő vevők 7 óra előtt jöttek, most nem dobatom ki őket.

A vevőekes nem számít. A rendőr felírja a kereskedőt, jön a tárgyalás, a kereskedő megbüntetik.

Számos esetben még súlyosabb párbeszéd tónusa, a kereskedő valami megalázóan lealacsonyító szerepben éri magát saját üzletében a rend szigorú árnyékában, s ki — a törvény rendszere felvétel vége — teljes joggal lép fel a zárdón túl árusító kereskedővel szemben, de vannak esetek, amikor vihatók, vajjon a zárdón túl árukt-e a kereskedő, vagy csak korábban bent-tartozóknak vevőt szolgálja még ki.

Ila az egyszerű rendőr nem is éri azt a súlyos gazdasági helyzetet, amely szinte kényserben a kereskedőt, hogy a zárdóra fájtan le belépi vevőt le kiszolgálja, mert esetleg éppen missnap csodásos az adja, amely nélkül a rendőr sem tudná megkapni havi fizetését, minden bizonynál tudatában van ennek az államrendőség kiválóan kiképzett tisztikara, amely szem-

tanuja annak a drámai küzdelemnek, amit ma az iparos és a kereskedő folytat megélhetésért. Eppen ezért az államrendőség vezetőisége vár az a feladatot, hogy a rendőrgőnyiségnek és az alizistakarnak a figyelmét felhívja erre a súlyos helyzetre, amely több megértést kór a zárdáron. Nem kívánják a kereskedőt a rendőrgőnyítő a törvények megsértésért, csupán liberálisabb magyarázatot és az érintkezésben azt az udvarias hangot, amely a kereskedőt műveltségénél, társadalmi helyzeténél fogva joggal megilleti, de megilleti így is, mint adófizelő polgárral az országának.

Agusztus 16 án, vasárnap tartja meg 60 éves jubileum ünnepét előadással és táncsal, a rom. kath. Egyházközség, petroseniben. Az ünnepi beszédet Jánoszy József bányaigazgató, egyházfőgondnok tart. Színekerül a „Fehér Orchideák”, című csodaszép operett, melynek főszerepét: Culiger Jozsefné, Kurkó Juliska, Azola Elvi, Culiger Jozsef, Repacki Ferenc, Schwemhammer Oszkár, Ulrich István, Tobiasz Károly és Krausz Gyuszi és mások játssák, akiknek neveit lapunk legközelebbi számban rendezjük. Rendező: Culiger Jozsef, akiknek eddigi rendezői munkája teljes garancia arra nézve, hogy a darab megrendezése jó kezében van.

A mulatság, valamint az ünnepély a Munkáskaszinóban lesz megtartva és a táncosza a petroseni Jazz zenekar fogja a zenét szolgálni.

JULIUS VÉGÉN

Tarló lyukából fúj a szél,
egy szőlő a régi mezőmőndia,
A szomszéd házi mesülte e,
vagy más, nem emlékszem már ki
[mondta,
csak úgy maradt meg gyermekem-
[veimből,

szegénységéből és árvaságból,
meztartós parasztlányokunk
más szolgálójának világából.

Aból a régi nagy időkől,
mikor én nyolc éves lehettem
s a lekasztó buzafőleken
otthagytam kalászt szedgettem
gyermek édesel, gyermek erővel,
gondolatom, gyűjtök magam is
néhány szem buzát a termésből,
az arató fia hazavisz.

A keresztesek már rég elhordták
anyám rokoni a sok bérőst
s a szekérhordó szintén szelér
lényának volt törvénye
ura, szóval az egész családunk
dolgozott a föld utának,
gondolatom legoson szedhetek
kalászt, mely ottmaradt trágyának
és húszer métermészából
egy szem, mint ősszedésen talán
híge telni, mikor a nyomor,
talán a pór nép asztalán.
Kimentem reggel, hármas volt
a tarló és legény csónak
felhúszta s Vésze zúzza,
csizmanellőli látómat.

De nem fájt. Valami belül
azt sugta, fiam jól tesszed
ha segítsz szegény, öreg anyádnak,
megkeresi a kenyeret.
Dalotam és fűtőgőrszem
mint aki nem tilosba jár,
s mintha enyém lett volna, enyém!
a tiszor holdas nagy határ.

Mi reggel volt nem is történt
semmi, hisz ur nem kél korán,
helyette kérekszerű dolgozók
végzik a munkát szaporán.
Ő pedig nyugodtan hajlítta
álomra gond nélkül fejét,
mert mások keresek neki is,
vagy jaj, szírelt két kenyeret.

Volt neki anyyi, de annyit,
hogy hál falu apraja, nagyja
elhetett volna haláláig
s még mindig maradt volna magja
a termő kalásznak, mert az ur,
földbirtokos volt, báró volt
és élt gondtalanul.

Mit tudott ő a szegénységéről,
Molnárak éra életéről
s mindennapos nyomorúságról
szir nélkül föld ételekrol
a ruhátlan három kis árvaról,
két leányról s egy fiúról
s egy zömök kicsi övegyasszonyról
lekeltois bus gondjáról.

Mert így élünk mi és ezért
szedtem én tarlón a kalászt
és hogy legyen a hideg télben
jobb viselési a gyászst
és mert az ottmaradt kalász
trágya és semmivé leszen
s anyám aratta a javát
s maradék jöttül csak nekem.

A mi nem kellett már az urnak
akinek volt éppen elég
még is a fősvények fősvénye
volt, ki feltette mindenét
tolem is, aki a tarlón
néhány ára kalászt kötöttem
össze csokorba, hogy vele
siessek haza, örömbömben.

De éppen jött a báró a lován,
kezeben ostor, szemében vihar
s toporzékolva üvöltött
megdörög úr hangjaival
felém, hogy: te ebadt kölyök,
te rabló, tolvaj, nyavajás,
hát nem tudod, hogy ez a föld másé
s nem a tied a kalász?

Ott álltam a haragvó, duhaj,
földbirtokos báró előtt
mint világotlans és gazember
áll, hile brók előt.
Vacogott a fogam, a szívem
nyolc éves kis élet-irág!
azt hittem elsijszedek mentem
vagy elsijszed velem a világ.

Már indultam is, hogy meneküljek
futva, de gyorsabb volt lova
s a néhány ára éleltalászt
dolgozni kezdett ostora
és mint egy zsarnok, vagy egy kozák
ittótte fejem, vállam, hátam
s én sírva reszketve futottam
a meddig elbírt gyenge lábaim.

A fák közé, mert oda loválom
nem kováthettém engemet
s ottmaradtam, mint elvert kutya
simogatta seibeimet
rabzsolgálnak a sebeit,
zsarnok urnak a gonosz lelket,
szegény urnak dolgozó népek
uzsáros gonosz fejedelmét...

Ilyenkor történt, Julius végén,
tarló lyukából fúj a szél
s azóta belőlem a megvert
megkínzott lélek sir, beszél.
Minden megkínzottak a lelke,
minden szegénynek a sora,
kiket ver, üt, igaztalanul,
a zsarnok urnak ostora.

Őh testvéreim, szegények!
szellő apak, szellő anyák
s daloljátok a gyászának
dalát, hogy a földön,
jog, lét legyen emberé
és a kalász, a szent kalász
tied, enyém s mindenkié.

Molnár Sándor.

D-1 lek.

Str.

T Ü Z I F A

és deszkaanyag minden mennyiségben
juttanyos áron megrendelhető: Fűrésztelep

LONEA

Uzina Electrică soc. pe acțiuni

Petroseni—Anyagraktára:

tart mindennemű magas és alacsony feszültségű szerelési anyagokat.

Csillárok izzólámpák és főzőkészülékek

a legjuttányosabb áron

valamint Standard, Philips és Nóra Rádiókban, és Rádió alkatrészekben
nagy raktára minden igényt kielégíti. A Rádió osztály Petroseni Bul. Regele Ferdinand, Marek házbán van.

APRITOTT TŰZIFA

VALAMINTT ÖLFÁ

nagyban és kicsinyben, minden mennyiségben

KAPHATÓ

FRATII GROSSZMANN TESTVÉREK-nél
PETROSENI

Salétrom és mészmentes I-rendű

Falazó Tégla

„Alfa” göztéglagyár Bara-Mare
Legolesőbb napi ár

Bővebbet Szabó István könykereskedése Petroseni

Iroda Lupeni. Telefon sz.....

PHÖNIX

Életbiztosító Társaság

Allapított 1882. évben

Teljesen betizetett alaptőke 4.000.000 osztr. silling

Engedélyezve Romániában 1929 január 14-én, közzétéve a Mon. Of 13 számában 1929 január 16-án. Alapszabályok közölve Mon. Of. 45.920. Bejegyezve az állami törvényszéknél 1929 január 21-én a 6. sz. cégjegyzékbe.

Központi vezérigazgatóság: WIEN

Romániai igazgatóság: BUCUREȘTI, BUL. ELISABETA 10.

Erdélyi részli ellenőrző Iroda:

Cluj, Strada Nicolae Iorga No. 16.

Bukovinai és besszaráiai képviselő:

Cernăuți, Str. Regele Ferdinand 1.

A társaság működési területe: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Palesztina, Románia, Spanyolország, Tunisz, Törökország.

Vezérigazgatók:

Arad, Braşov, Bucureşti, Cluj, Cernăuți, Chişinău, Medias, Oradea, Sătmăr, Sibiu, Târgu-Mures, Timişoara.

Gyermekek, járadék- és nyugdíjbiztosítás: Legmodernebb kombinációk és méltányos díjtelek az életbiztosítás minden ágában. A vezérigazgatók általannak adnak pontos kalkulációt és mindennemű felvilágosítást biztosít ügyekben.

Zsivölgyi képviselő Horváth Móránál Petroseni.

„Steaua României”

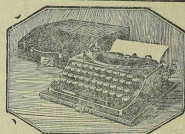
Román Biztosító-Társaság (a Phönix koncernjében)

Bucureşti, Bulev. Elisabeta 10 sz. Erdélyi részli igazgatóság: Braşov, Kapu-ucca 65 sz.

Tűz-, üveg- és betörés-, jég-, baleset-, szavatossági, automobil-, géptörés-, szállítmány-, élet- és népbiztosítások.

Előnyös díjtelek, modern feltételek.

Képviseltek az egész országban

Ezen

REMINGTON PORTABLE

írógépet

Őn is megszerezheti

a legkedvezőbb részletfizetési feltételek mellett

Kérjen árajánlatot

Remington írógépek központi Lerakafatói

Timisoara, Bulev. Regele Ferdinand 9

Ha Bucurestbe érkezik keresse
fel az állomástól alig két
percre lévő

Hotel „BRATU” szállodát

Calca Grivitei 130 szám alatt,

a hol kényelmes és tiszta szobák kap-
hatók állandóan és nagyon jutányos áron.
Központ fűtés. Hűg és meleg víz.
Fürdő.

A zsivölgyi közönség találkozó helye.
Kényelmes villamos összeköttetés a vá-
ros minden részébe.

„Agronomul--Gazdak”

Általános Biztosító Részvénytársaság

Alaptőke és biztonsági alap

600.000.000 — Leien felül

Érdekközösségekben a DUNA bécsi és a
MAGDEBURGI biztosító társaságokkal val-
lamint a Chrissoveloni Bankkal.

Vállal legelőnyösebben tűz, élet, jég, állat,
betörés, baleset, szavatosság, üveg, autó,
szállítmány stb. biztosításokat kartellenkülv
legolesőbb díjtelek mellett

Ezenkívül köt olcsó díjtelek mellett
rendkívüli előnyös alapon munkás bizto-
sításokat az egész zsivölgyében.

Zsivölgyi képviselő Petroseni.

Str. P. Cic. (volt Mátyás ucca 2)

— Frissen csapolt sör és zónapörkölt a
Berger kávéház és étteremben. Esténként Rudi
zenakara muzsikál.

Ha kellemesen akarja elföltetni estélyét, ugy
keresse fel a Munkásokszino vendéglőjét, ahol
a legfinomabb ételeket szolgálják fel. Frissen
csapolt sör. Elősmert kitűnő borok. Flekken
estély Új bérlo Rózenfeld József.

Bucuresti étterem

Előrangú vacsorázó hely. Jazz

zene. A polgári közönség találkozó

helye. Mérsékelt árak. Terasz.

Fagyalt. Ételtőlönlegességek.

Jazz zene

Békebeli hely

Tipografia N. D. Milosescu Târgu-Jiu